

[Morten Lauge.]

Jylland ad de baner, vi har stillet klar for den; det anser jeg for at være en disposition, som på uheldigste måde støtter Hallsteindoktrinen på et tidspunkt, da det må være en klar dansk politik at få denne doktrin væk fra den internationale politik, hvor den er uheldig og generende for en fredelig udvikling og derfor snarest bør afskaffes.

For det andet — og det var det, jeg understregede for lidt siden — mener jeg, at spørgsmålet om afspændingstendensen i sig selv er så afgørende, at jeg anser en udvidelse af det militære samarbejde på nuværende tidspunkt for at være ganske overordentlig uheldig. Det forekommer mig, at dette mere end noget som helst andet tyder på, at vi har en svag regering, som bid for bid er gået ind i dette samarbejde, har prøvet på at snakke sig uden om det så længe som muligt, men som, når man altså ikke kunne slippe mere, har taget imod de 169 ingeniørsoldater nu og så anden rate ved lejlighed. Det er den slags småkoncessionspolitik, jeg anser for at være så uheldig. Den er holdningsløs, og den virker i den gale retning, hvad angår den internationale afspænding.

Jeg tror, der er en del grund til, at denne beskedne forlægning måske vil pådrage sig mere opmærksomhed, end en sådan lille aktion ville gøre under normale forhold. Jeg har fornemmelsen af, at aktionen måske ikke er helt så uskyldig, som selv jeg har skildret den, og som den kan se ud til. Der er for mig en hel del, som tyder på, at selve dette lille forsøg i virkeligheden har et videre sigte, end vi i første omgang har kunnet se. Jeg kan ikke bevise det, for jeg er som sagt ikke strateg, men jeg har en mistanke om, at når man netop sender ingeniørsoldater herop, har det været af den praktiske grund, at man ville finde ud af, hvorledes man bedst kunne transportere atomvåbenammunition op til en eller anden dansk station og forberede transporten. Det var et passende formål, for det er formentlig ingeniørtropper, der skal forberede den slags transport. Jeg har altså en mistanke om, at noget sådant ligger bag øvelsen. Det er måske netop derfor, man har valgt mærkelige bagveje, når man skulle finde frem til Randers. Det kunne meget godt falde sammen i et mønster. Jeg har

i hvert fald set denne udlægning på tryk, og jeg er temmelig sikker på, at adskillige af dem, der med skepsis ser på en sådan manøvre — også i udlandet — vil lægge mærke dertil. Man ser altså her med andre ord en svækkelse af den atomfrie politik, vi ellers har ført her i landet, en usikkerhed over for dette moment, og man lægger væsentlig mere i øvelsen, end disse blot 169 soldater berettiger til. Når man foretager den slags samarbejde, synes jeg altså, at man løber en væsentlig risiko for at svække tilliden til Danmarks stilling i afspændingsbestræbelserne. Jeg anser det for at være overordentlig uheldigt, at man har gjort det netop på nuværende tidspunkt. Jeg anser det for overordentlig uheldigt, at det overhovedet bliver gjort, men der må altså specielt sættes streg under „nu“.

Jeg har stillet dette op som mine hovedbekymringer, men vil gerne, når jeg har hørt svaret fra de højtærede ministre — hvis de begge to vil svare mig — lægge det til, at jeg i hvert fald vil anse det for overordentlig ønskeligt, om det nu præciseres, om jeg har ret i min uheldsvangre profeti, at dette kun er første rate. Vi fik at vide, at der var aftalt en enkelt manøvre engang i maj. Det er også et godt tidspunkt at komme til Danmark på, så er bogen lige sprunget ud. Hvis det skal blive den sidste visit af den art, har vi dog opnået en vis fornuftig afklaring i sagen. Jeg er imidlertid temmelig ængstelig for, at det kun er første rate, vi betaler, og at der er flere rater på vej. Det vil være overordentlig betryggende for os at få at vide, at det er en lille koncession til tyskerne, og at der ikke vil blive givet flere. Der er imidlertid så meget i oplægget, som gør os utrygge.

Jeg skal slutte med at sige, at hele aktionen for at skaffe sig skydearealer på Oksbøl for mig at se tyder stærkt på, at man har yderligere, videre planer om NATO-øvelser med tysk deltagelse. Meget tyder altså i retning af, at det kun er første rate, vi har set. Hvis det er den slags afbetalingspolitik, regeringen er inde på, synes jeg, det er på høje tid, at folketinget siger, at det er der ikke rygdækning for. Det er ikke en sådan form for afspændingspolitik, tinget så hyppigt taler om. Det er en anden og mere kontant politik, der må frem, hvis vi skal komme videre ad den rigtige vej.